

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ГЕОИНФОРМАТИКИ

Кафедра географической экологии

ДЕНИЩИК

Алеся Игоревна

**ГЕОЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДОЙ ОАО «СКИДЕЛЬСКИЙ САХАРНЫЙ
КОМБИНАТ»**

Дипломная работа

Научный руководитель:

кандидат географических наук,

доцент Галай Е. И.

Допущена к защите

«__» 2019 г.

Зав. кафедрой географической экологии

доктор географических наук, профессор А. Н. Витченко

Минск, 2019

РЕФЕРАТ

Денищик, А.И. Геоэкологическая оценка системы управления окружающей средой ОАО «Скидельский сахарный комбинат» (дипломная работа) / А.И. Денищик. – Минск, 2019. – 72 с.

Библиогр. 39 назв., рис 23., табл. 19.

Ключевые слова: СИСТЕМА УПРАВЛЕНИЯ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДОЙ, ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ, ВЫБРОСЫ ЗАГРЯЗНЯЮЩИХ ВЕЩЕСТВ, ВОДОПОЛЬЗОВАНИЕ, ОБРАЩЕНИЕ С ОТХОДАМИ ПРОИЗВОДСТВА, ПРИРОДООХРАННЫЕ МЕРОПРИЯТИЯ.

Цель исследования: геоэкологическая оценка системы управления окружающей средой ОАО «Скидельский сахарный комбинат».

Объект исследования: система управления окружающей средой ОАО «Скидельский сахарный комбинат».

Методы исследования: сравнительный, математический, статистический, метод анализа и синтеза, метод экспертных балльных оценок. Карты были построены с использованием программы УПРЗА «Эколог».

В работе дано общее представление о методических основах экологического менеджмента на предприятии. Рассмотрены хозяйственная деятельность и производственные процессы ОАО «Скидельский сахарный комбинат». Предложена методика и осуществлена оценка экологической эффективности деятельности предприятия с использованием 10 показателей: состав и количество выбросов в атмосферу, водопотребление, состав и количество сбросов, состав и количество твердых отходов, использование отходов, цели экологической политики, базы данных с нормативно-правовыми актами и их актуализация, наличие экологических нормативов, программы и планы в области охраны окружающей среды, экологический мониторинг. В результате данной оценки был получен общий показатель оценки эффективности системы управления окружающей средой ОАО «Скидельский сахарный комбинат» по рассматриваемым показателям равный 84 %. Также были изучены природоохранные мероприятия, проводимые предприятием.

При написании работы были использованы законодательные, статистические, картографические и справочные материалы, научные статьи и монографии, фоновые материалы ОАО «Скидельский сахарный комбинат».

Автор работы подтверждает, что приведенные в ней материалы правильно и объективно отражают геоэкологическую оценку системы управления окружающей средой ОАО «Скидельский сахарный комбинат», а все заимствованные из литературных и других источников теоретические, методологические и методические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

РЭФЕРАТ

Дзянішчык, А.І. Геаэкалагічна ацэнка сістэмы кіравання навакольным асяроддзем ААТ «Скідзельскі цукровы камбінат» (дыпломная работа) / А.І. Дзянішчык. – Мінск, 2019. – 72 с.

Бібліягр. 39 назв., мал. 23., табл. 19.

Ключавыя слова: СІСТЭМА КІРАВАННЯ НАВАКОЛЬНЫМ АСЯРОДДЗЕМ, ЭКАЛАГІЧНАЯ ЭФЕКТЫЎНАСЦЬ, ВЫКІДЫ ЗАБРУДЖВАЛЬНЫХ РЭЧЫВАЎ, ВОДАКАРЫСТАННЕ, ЗВАРОТ АДХОДАЎ ВЫТВОРЧАСЦІ, ПРЫРОДААХОЎНЫЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ.

Мэта даследавання: геаэкалагічна ацэнка сістэмы кіравання навакольным асяроддзем ААТ «Скідзельскі цукровы камбінат».

Аб'ект даследавання: сістэма кіравання навакольным асяроддзем ААТ «Скідзельскі цукровы камбінат».

Метады даследавання: параўнальны, матэматычны, статыстычны, метад аналізу і сінтэзу, метад экспертыных бальных ацэнак. Карты пабудаваны з выкарыстаннем праграмы УПРЗА «Эколаг».

У работе дадзена агульнае ўяўленне аб метадычных асновах экалагічнага мэнеджменту на прадпрыемстве. Разгледжаны гаспадарчая дзейнасць і вытворчыя працэсы ААТ «Скідзельскі цукровы камбінат». Прапанавана методыка і ажыццяўлена адзнака экалагічнай эфектыўнасці дзейнасці прадпрыемства з выкарыстаннем 10 паказчыкаў: склад і колькасць выкідаў у атмасферу, водаспажыванне, склад і колькасць скідаў, склад і колькасць цвёрдых адходаў, выкарыстанне адходаў, мэты экалагічнай палітыкі, базы дадзеных з нарматыўна-прававымі актамі і іх актуалізацыя, наяўнасць экалагічных нарматываў, праграмы і планы ў галіне аховы навакольнага асяроддзя, экалагічны маніторынг. У выніку дадзенай ацэнкі быў атрыманы агульны паказчык ацэнкі эфектыўнасці сістэмы кіравання навакольным асяроддзем ААТ «Скідзельскі цукровы камбінат» па разглядаемых паказчыках роўны 84 %. Таксама былі даследаваны прыродаахоўныя мерапрыемствы, якія праводзіць прадпрыемства.

Пры напісанні работы былі выкарыстаны заканадаўчыя, статыстычныя, картаграфічныя і даведачныя матэрыялы, навуковыя артыкулы і манаграфіі, фондавыя матэрыялы ААТ «Скідзельскі цукровы камбінат».

Аўтар працы пацвярджае, што прыведзеныя ў ёй матэрыялы правільна і аб'ектыўна адлюстроўваюць геаэкалагічных ацэнку сістэмы кіравання навакольным асяроддзем ААТ «Скідзельскі цукровы камбінат», а ўсе запазычаныя з літаратурных і іншых крыніц тэарэтычныя, метадалагічныя і метадычныя палажэнні і канцэпцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

ABSTRACT

Denischik, A.I. Geoecological assessment of the environmental management system of JSC «Skidel Sugar factory» (diploma work) / A.I. Denischik. – Minsk, 2019. – 72 p.

Bibliography 39 titl., pict. 23, tab. 19.

Key words: ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM, ENVIRONMENTAL EFFICIENCY, EMISSIONS OF POLLUTING SUBSTANCES, WATER USE, WASTE MANAGEMENT, ENVIRONMENTAL PROTECTION.

Purpose to research: geoecological assessment of the environmental management system of JSC «Skidel Sugar factory».

Object of research: environmental management system of JSC «Skidel Sugar factory».

Research methods: comparative, mathematical, statistical, method of analysis and synthesis, method of expert scores. Maps are built using the program UPRZA "Ecologist".

The paper gives a general idea of the methodological foundations of environmental management at the factory. The economic activity and production processes of JSC «Skidel Sugar factory» are reviewed. The proposed methodology and carried out an assessment of the environmental indicators of the factory using 10 indicators: the composition and amount of air emissions, water consumption, the composition and quantity of discharges, the composition and amount of solid waste, the use of waste, environmental policy objectives, the database with regulatory legal acts and their updating, availability environmental standards, programs, environmental plans, environmental monitoring. As a result, a general indicator was obtained for assessment of the environmental management system of JSC «Skidel Sugar factory» which equal to 84%. Also the environmental measures of the factory were studied.

When writing the work, legislative, statistical, cartographic and reference materials, scientific articles and monographs, and stock materials of JSC «Skidel Sugar factory» were used.

The author confirms that the materials presented in it correctly and objectively reflect the geoecological assessment of the environmental management system of JSC «Skidel sugar factory», and all theoretical, methodological and methodological provisions and concepts borrowed from literary and other sources are accompanied by references to their authors.